

PERSBERICHT Droogtecommissie

Radicale omslag in grondwaterbeheer Noord-Brabant noodzakelijk: adviescommissie doet voorstellen voor 2040

's-Hertogenbosch – Op verzoek van de partners van het Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg heeft een onafhankelijke adviescommissie voorstellen gedaan voor de aanpak van droogte in Noord-Brabant. In het eindrapport 'Zonder water, geen later' dat op 15 september 2022 is gepresenteerd, pleit de commissie voor een radicale omslag van het grondwaterbeheer. Om in 2040 beter bestand te zijn tegen droogte moet het grondwaterpeil in de provincie structureel worden verhoogd. Daarvoor moet fors meer water worden vastgehouden, minder grondwater worden onttrokken en meer water worden geïnfiltreerd. Dit vereist actie van iedereen.

Structurele maatregelen

De provincie Noord-Brabant komt steeds meer in de problemen door de extreme droogte. Het besef dringt door dat met ad-hoc maatregelen, zoals het instellen van beregeningsverboden, het droogteprobleem niet of onvoldoende wordt opgelost. Willen we de effecten van droogte voor een langere periode ondervangen dan zijn structurele maatregelen nodig. Daarom hebben de gezamenlijke grondwaterpartners een onafhankelijke commissie om advies gevraagd voor de lange termijn. Wat moet Noord-Brabant en wat moeten de Brabanders doen om in de toekomst beter bestand te zijn tegen langere en meer extreme perioden van droogte? Melanie Maas Geesteranus, voorzitter van de adviescommissie, geeft aan: "Realisatie van een grondwaterrijk Brabant in 2040 vraagt om ander gedrag van ons allemaal." Daarbij is haast geboden. "We kunnen niet afwachten. De moeilijkste maatregelen moeten we als eerste nemen."

Huidige situatie

In het adviesrapport 'Zonder water, geen later' doet de commissie voorstellen voor een (grond)waterrijk Noord-Brabant in 2040. Het huidige grondwatersysteem in Noord-Brabant is volgens de commissie onvoldoende bestand tegen droogte en waterschaarste. Watervraag en wateraanbod sluiten – zeker in droge perioden - onvoldoende op elkaar aan. Daarnaast is het huidige systeem niet veerkrachtig genoeg om natuurherstel en ontwikkeling mogelijk te maken, te voorzien in de toenemende watervraag en de effecten van klimaatverandering het hoofd te bieden.

Wat moet gebeuren?

Om in 2040 beter bestand te zijn tegen droogte moet het grondwaterpeil in de provincie structureel worden verhoogd. Daarvoor moet fors meer water worden vastgehouden: tot wel 100 miljoen m³ per jaar minder grondwateronttrekking. Daarnaast moet 100 tot 150 miljoen m³ per jaar meer grondwater worden aangevuld via infiltratie. Realisatie van deze opgave vereist zowel sectorspecifieke als gebiedsgerichte maatregelen. Denk aan het zuiveren van restwater voor hergebruik binnen de landbouw of industrie, of aan realisatie van grootschalige infiltratielandschappen door middel van hydrologische bufferzones rond Natura2000 gebieden. De commissie bepleit een 'wederombouw' van Noord-Brabant op waterbasis, gebaseerd op landschappelijk logica, waarbij natuurlijke, groene oplossingen leidend zijn.

Droogtefonds en -regisseur

Een door de provincie in te stellen Droogtefonds en een gezaghebbende Droogteregisseur moeten de voorgestelde omslag in het (grond)waterbeheer de komende jaren ondersteunen. Een kennis- en innovatieprogramma helpt om nieuwe, waterbesparende concepten te ontwikkelen en een breder waterbewustzijn onder Brabantse bedrijven en burgers te stimuleren. Het volledige advies omvat 12 adviezen aan de Brabantse bestuurders, aan de Brabantse samenleving en aan het Rijk.